Blekinge läns författningssamling

Länsstyrelsen Blekinge

10FS 2024:31
Utkom från trycket den 20 december 2024

Länsstyrelsen i Blekinge läns beslut om fastställande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkt Ringamåla i Karlshamns kommun;

beslutade den 17 december 2024.

Beslut

Med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutar länsstyrelsen att inrätta vattenskyddsområde för vattentäkten i Ringamåla, Karlshamns kommun, med den omfattning som framgår av bifogad karta, bilaga 1. Med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken beslutar länsstyrelsen att nedan angivna skyddsföreskrifter ska gälla inom skyddsområdet. Föreskrifterna gäller omedelbart, även om de överklagas.

Skyddsföreskrifter

Nedan angivna föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta. Dessa föreskrifter gäller omedelbart. Skyddsområdet är indelat i primär, sekundär och tertiär zon. I övrigt ska iakttas vad som gäller enligt miljöbalken (1998:808) med tillhörande förordningar.

Definitioner

Arbetsfordon - avser exempelvis traktorer, entreprenadmaskiner, skogsmaskiner och liknande.

Avfall: avser varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med enligt 15 kap. 1 § miljöbalken samt avfallsförordningen (SFS 2020:614).

Avloppsledning - avser ledning för spillvatten, dagvatten, kylvatten och dräneringsvatten.

BDT-vatten avser avloppsvatten från bad, disk och tvätt.

Brandfarlig vätska – avser vätska med flampunkt som är lika med eller lägre än 100°C enligt (MSBFS 2010:4) samt CLP-förordningen.

Dagvatten - är tillfälligt förekommande, avrinnande vatten på ytan av mark eller konstruktion, till exempel regnvatten, smältvatten och spolvatten (TNC, 1994).

Farligt avfall: Farligt avfall är sådant avfall som potentiellt utgör en risk för liv och hälsa genom att, i sig självt eller i kontakt med luft eller vatten, bära egenskaper såsom att vara frätande, toxiskt, radioaktivt, brandfarligt, skadligt för miljön med mera.

Motordrivet fordon - avser ett fordon som för framdrivande är försett med motor. Motordrivna fordon delas in i motorfordon, traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon enligt lagen SFS 2001:599 om vägtrafikdefinitioner.

Hantering - innebär tillverkning, bearbetning, behandling, transport, omhändertagande, användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförbara förfaranden (14 kap.2§ miljöbalken). Spridning ingår även i definition av hantering.

MB - avser miljöbalken.

Permanenta upplag - av timmer, GROT (grenar, ris och toppar), bark, flis, spån, massaved och kubb avser upplag som varar längre än ett år samt upprepade tillfälliga upplag på samma plats.

Primär skyddszon - avgränsas så att uppehållstiden i grundvattenmagasinet till vattentäktszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn. Känsliga inströmningsområden beaktas även vid identifiering av primär skyddszon. Syftet med den primära skyddszonen är att riskerna för en akut förorening genom olyckshändelse minimeras. En akut förorening skall hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktzonen med uttagsbrunnen.

Punktsanering - avser åtgärder som vidtas mot skadedjur som kan innebära störning eller kan vara skadlig för människors hälsa och som inte är ringa eller tillfällig.

Schaktningsarbeten - avser här anläggning som innebär en sänkning av markyta med mer än 1,5 meter eller på ett område större än 50 m^2. Det innefattar även sprängning, pålning, spontning, borrningar eller liknande som kan påverka yt- eller grundvatten.

Sekundär skyddszon - avgränsas så att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till vattentäktszonen har en beräknad uppehållstid av minst ett år. Den sekundära zonen syftar till att bibehålla en god grundvattenkvalitet.

Tertiär skyddszon - avgränsas så att denna omfattar markområden som kan påverka vattentäkten negativt i ett långtidsperspektiv.

Täktverksamhet: avser tagande av sten, grus, sand, matjord, torv eller därmed jämförbara nyttigheter för bortforsling eller lagring eller förädling på platsen.

Uppställning av fordon: ett stillastående fordon med eller utan förare. Undantag för uppställning gäller om det:
- Föranleds av trafikförhållanden,
- sker för att undvika fara, eller
- sker för av- och/eller påstigning eller av- och eller pålastning.

Växtnäring - avser mineraliska gödselmedel, stallgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin), avloppsslam, vedaska samt övriga organiska gödselmedel, dock ej gödsel från betande djur inom vattenskyddsområdet.

Yrkesmässig hantering - hantering som i sin omfattning överskrider ett enskilt hushålls normala nyttjande, till exempel verksamheter inom lantbruk, idrottsplatser, gårdsplaner och parker.

Skyddsföreskrifter

§1a) Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor inklusive uppställning av fordon

Primär skyddszon

Förbud gäller för uppställning av bussar, lastbilar, och arbetsfordon.

Undantag från förbud gäller för:
1. Pågående arbete med arbetsfordon som är under uppsyn.

Förbud gäller hantering av mer än 50 liter petroleumprodukter och brandfarliga vätskor.

Undantag från förbud gäller för:
1. Transporter genom skyddszonen.
2. Användning av motorbränsle i maskiners eller motorfordons egna tankar.

Anmälan krävs för beläggningsarbeten.

Sekundär skyddszon

Förbud gäller för uppställning av fordon avsett för transport av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor**.**

Tillstånd krävs för hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter och brandfarliga vätskor.

Undantag från tillstånd gäller för:
1. Transporter genom skyddszonen.
2. Användning av motorbränsle i maskiners eller motorfordons egna tankar.
3. Hantering i form av fyllning och transport i samband med uppvärmning av byggnader.

Anmälan krävs för beläggningsarbeten.

b) Växtnäringsämnen

Primär och sekundär skyddszon

Anmälan krävs för all yrkesmässig hantering av stallgödsel, handelsgödsel och ensilage i plansilo samt nyetablering av yrkesmässig verksamhet med hantering av växtnäringsämnen.

c) Djurhållning

Primär skyddszon

Förbud att anlägga hägn, stall eller annan anläggning där djur vistas regelbundet inom 100 m från uttagsbrunnen.

Tillstånd krävs för djurhållning utav betesdjur.

Sekundär skyddszon

Anmälan krävs för djurhållning utav betesdjur.

d) Skogsbruk

Primär skyddszon

Förbud av permanenta upplag av timmer, GROT (grenar, ris och toppar) bark, flis, spån, massaved och kubb.

Förbud att jord- och vattenslå kemiskt behandlat plantmaterial.

Förbud av föryngring av skog med kemiskt behandlat plantmaterial.

Förbud att bevattna timmerupplag.

Tillstånd krävs för upplag som varar kortare tid än ett år av timmer, GROT (grenar, ris och toppar), bark, flis, spån, massaved och kubb.

Undantag från förbud och tillstånd gäller för:
1. Förvaring av virke för uppvärmning för husbehov.

Sekundär skyddszon

Förbud av permanenta upplag av timmer GROT (grenar, ris och toppar), bark, flis, spån, massaved och kubb.

Förbud att jord-och vattenslå kemiskt behandlat plantmaterial.

Förbud att bevattna timmerupplag.

Tillstånd krävs för upplag som varar kortare tid än ett år av timmer, GROT (grenar, ris och toppar) bark, flis, spån, massaved och kubb.

Undantag från förbud och tillstånd gäller för:
1. Förvaring av virke för uppvärmning för husbehov.

Tillstånd krävs vid föryngring av skog med kemiskt behandlat plantmaterial.

Tertiär skyddszon

Förbud att jord- och vattenslå kemiskt behandlat plantmaterial.

Förbud att bevattna timmerupplag.

Tillstånd krävs vid föryngring av skog med kemiskt behandlat plantmaterial.

Tillstånd krävs för upplag som varar längre än ett år, av timmer, bark, flis, spån, massaved och kubb.

Anmälan krävs för upplag som varar kortare tid än ett år av timmer, bark, flis, spån, massaved och kubb.

Undantag från tillstånd och anmälan gäller för:
1. Upplag av GROT.
2. Förvaring av virke för uppvärmning för husbehov.

e) Bekämpningsmedel

Primär skyddszon

Förbud utomhus att hantera kemiska bekämpningsmedel.

Undantag från förbud gäller för:

1. Hastigt påkommen punktsanering mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa under förutsättning att tillsynsmyndigheten snarast underrättas om varje sådan åtgärd.

Sekundär skyddszon

Tillstånd krävs för yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel.

Undantag från tillstånd gäller för:

1. Hastigt påkommen punktsanering mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa under förutsättning att tillsynsmyndigheten snarast underrättas om varje sådan åtgärd.

f) Avloppsvatten och BDT

Primär och sekundär skyddszon

Förbud att anordna nya enskilda avloppsanläggningar för WC och/eller BDT-vatten med grundvattnen som direkt eller indirekt recipient.

Tillstånd krävs för ändring av befintlig enskild avloppsanläggning för WC och/eller BDT-vatten med grundvattnen som direkt eller indirekt recipient.

g) Avfall

Primär skyddszon

Förbud gäller upplag av avfall eller snö från trafikerade ytor från områden utanför skyddszonen.

Förbud av kompostering i större skala än för normalt husbehov.

Anmälan gäller förvaring av farligt avfall utöver normala hushållsmängder.

Undantag från anmälan gäller för:

1. verksamhet som har tillstånd eller godkänd anmälan för hantering av farligt avfall enligt annan lagstiftning.

Sekundär skyddszon

Förbud gäller upplag av snö från områden utanför skyddszonen.

Undantag från förbud gäller för:

1. snö från vattenskyddsområdets primära skyddszon.

Anmälan krävs för förvaring av farligt avfall utöver normala hushållsmängder.

Undantag från anmälan gäller för:

1. verksamhet som har tillstånd eller godkänd anmälan för hantering av farligt avfall enligt annan lagstiftning.

h) Miljöfarlig verksamhet inklusive täktverksamhet

Primär skyddszon

Förbud gäller för täktverksamhet, inklusive husbehovstäkt.

Förbud mot att nyetablera en miljöfarlig verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt Miljöprövningsförordningen (2013:251) och som kan förorena yt- eller grundvatten.

Tillstånd krävs för tillstånds- eller anmälningspliktig ändring av befintlig verksamhet eller nyetablering av mindre verksamheter som varken är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt Miljöprövningsförordningen (2013:251) och som kan förorena yt- eller grundvatten.

Sekundär och tertiär skyddszon

Tillstånd krävs för täktverksamhet inklusive husbehovstäkt.

Tillstånd krävs för nyetablering och ändring av befintligverksamhet, som är anmälningspliktig enligt Miljöprövningsförordningen (2013:251) och som kan förorena yt- eller grundvatten.

i) Väghållning

Primär skyddszon

Förbud gäller upplag och tillverkning av asfalt, oljegrus, vägsalt eller saltinblandad sand/grus.

Tillstånd krävs för spridning utav vägsalt.

Undantag från tillstånd gäller för:
1. Saltinblandad sand (max 2 % salt).

Sekundär skyddszon

Förbud gäller upplag och tillverkning av asfalt, oljegrus, vägsalt eller saltinblandad sand/grus.

Anmälan krävs för spridning av vägsalt.

Undantag från anmälan gäller för:
1. Saltinblandad sand (max 2 % salt).

j) Tvätt av fordon

Primär och sekundär skyddszon

Förbud mot att tvätta motordrivna fordon och arbetsmaskiner med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier på andra platser än i för ändamålet godkänd anläggning med olje- eller bensinavskiljare.

k) Schakt och anläggningsarbeten

Primär och sekundär skyddszon

Tillstånd krävs för schaktningsarbeten på större djup än 1,5m eller på ett område större än 50m^2. Gäller även för sprängning, pålning, spontning, borrningar eller liknande som kan påverka yt- eller grundvatten.

Undantag från tillstånd gäller för:

1. Schaktningsarbeten i samband med befintliga ledningsarbeten och vägunderhåll.

l) Energianläggningar

Primär skyddszon

Förbud gäller nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur jord, berg och grundvatten.

Tillstånd krävs för ändring av befintliga energianläggningar.

Anmälan krävs för energianläggningar som tas ur bruk.

Sekundär skyddszon

Tillstånd krävs för nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur jord, berg och grundvatten.

Tillstånd krävs för ändring av befintliga energianläggningar.

Anmälan krävs för energianläggningar som tas ur bruk.

m) Enskild brunnsanläggning

Primär skyddszon

Förbud gäller nya brunnsanläggningar för uttag av vatten från berg och jord.

Tillstånd krävs för ändring av befintlig anläggning eller brunn.

Sekundär skyddszon

Tillstånd krävs för nya brunnsanläggningar för uttag av vatten från berg och jord.

Tillstånd krävs för ändring av befintlig anläggning eller brunn.

Övergångsbestämmelser
Förbud, tillståndsplikt eller anmälningsplikt för befintliga verksamheter börjar gälla två år efter att beslutsmyndigheten fastställt skyddsföreskrifterna.
Allmänna bestämmelser

Påföljd
Den som med uppsåt eller av oaktsamhet orsakar en skada eller en risk för skada eller annan olägenhet i vattenskyddsområdet kan dömas till böter eller fängelse i högst två år enligt 29 kap 2a § MB.

Vattentäktsverksamhet
Huvudmannen för vattentäkten är undantagen skyddsföreskrifterna för utförande av drift och underhåll inom vattenskyddsområdet.

Tillstånd och anmälan
Tillståndsansökningar och anmälningar enligt dessa skyddsföreskrifter prövas av tillsynsmyndigheten. I de fall en verksamhet eller åtgärd kräver anmälan till tillsynsmyndigheten skall anmälan göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärden vidtas. Med god tid avses minst 6 veckor.

Utgångspunkten vid tillståndsprövning enligt dessa föreskrifter är att tillstånd skall meddelas om den sökta verksamheten kan uppvisa tillräckliga skyddsåtgärder för att säkerställa vattenskyddet. Tillstånd kan därför förenas med villkor som anses erforderliga för att undvika vattenförorening.

Beslut i anmälningsärenden kan förenas med föreläggande om försiktighetsmått.

Tillståndsansökningar, anmälningar och beslut enligt dessa föreskrifter eller annan lagstiftning som berör skyddet av vattentäkten ska lämnas för kännedom till huvudmannen för vattentäkten.

Huvudmannen ska beredas tillfälle att avge yttrande innan beslut fattas i ärende som kan innebära risk för påverkan av vattentäkten.

Tillsyn
Tillsynen över verksamheter som bedrivs inom det aktuella vattenskyddsområdet utövas av Länsstyrelsen Blekinge.

Hänsynsregler
De allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken gäller alla. De kan läsas i sin helhet i miljöbalkens 2 kapitel (1998:808). De har följande innebörd:
• Kunskapskravet innebär att du är skyldig att skaffa dig den kunskap som krävs för att veta hur din verksamhet påverkar människors hälsa och miljön, och hur du kan motverka negativa effekter.
• Försiktighetsprincipen innebär att du är skyldig att vidta skyddsåtgärder och försiktighetsmått samt tåla de begränsningar av verksamheten som skäligen kan behövas när det finns risk för negativ påverkan på människors hälsa eller miljön. Du ska använda bästa möjliga teknik.

• Produktvalsprincipen innebär att du ska byta ut de kemiska produkter som innebär risk för människors hälsa och för miljön mot mindre farliga alternativ, om det finns sådana.
• Lokaliseringsprincipen innebär att platsen och lokalen där verksamheten ska bedrivas måste vara lämplig från miljö- och hälsoskyddssynpunkt.
• Bevisbörderegeln innebär att du är skyldig att kunna visa att du följer miljöbalkens regler.

Uppsättning av skyltar
Huvudmannen för vattentäkten ska se till att informationsskyltar finns uppsatta på väl synliga platser invid vägar och vid huvudleder som leder in och ut från skyddsområdet. Skyltningen ska utföras enligt de rekommendationer som givits ut av Naturvårdsverket.

Vid uppsättande av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, inom ett avstånd av 50 meter från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen SFS 1971:948 länsstyrelsens tillstånd. Inom vägområdet krävs tillstånd av väghållningsmyndighet enligt 43 § väglagen SFS 1971:948. Det är lämpligt att huvudmannen regelbundet informerar samtliga fastighetsägare och brukare inom skyddsområdet om här meddelade föreskrifter.

Anmälan om olyckshändelse
Olyckshändelser, spill eller läckage inom skyddsområdet som kan medföra risk för grundvattenförorening ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet enligt 2 kap 1§ lagen (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till kommunens räddningstjänst (**tel. 112**), samt till vattentäktens huvudman som är Karlshamn Energi Vatten AB, Karlshamns kommun. Fastighetsägare har skyldighet att informera hyresgäster och arrendatorer om skyddsföreskrifterna.

Ersättning
Miljöbalken innehåller i 31 kap. 4 och 5 §§ regler om ersättning vid restriktioner till följd av vattenskyddsföreskrifter. Markägaren har rätt till ersättning i fall där mark tas i anspråk eller där pågående markanvändning avsevärt försvåras till följd av föreskrifter enligt 7 kap. 22 § om åtgärder eller inskränkningar som rör vattenskyddsområde.

Restriktioner som motsvarar vad som gäller enligt de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. MB medför normalt ingen rätt till ersättning.

Fastighetsägare som vill göra ersättningsanspråk väcker talan hos Mark- och miljödomstolen inom ett år från det att beslutet om vattenskyddsföreskrifter har vunnit laga kraft (31 kap 13 § MB).

Dispensmöjligheter
Länsstyrelsen får bevilja dispens från förbud i föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Det framgår av 7 kap. 22 § miljöbalken (1998:808). Dispensen kan beviljas efter att huvudmannen för vattentäkten samt den kommunala nämnden för miljöfrågor har hörts. I beslut om dispens kan länsstyrelsen

föreskriva särskilda villkor som anses nödvändiga för att skydda vattentäkten (16 kap. 2 § miljöbalken (1998:808)).

Övrig lagstiftning
Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut innebär inte att det inte kan krävas prövning enligt annan lagstiftning. Några exempel på annan lagstiftning anges här nedan.

Spridning av bekämpningsmedel
Förordningen SFS 2014:425 om bekämpningsmedel styr användningen av bekämpningsmedel. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2015:2 om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel reglerar användningen av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde.

Spridning av växtnäringsämnen
I förordningen SFS 1998:915 om miljöhänsyn i jordbruket anges regler för spridning av gödselmedel. I Jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2004:62 om miljöhänsyn i jordbruket anges regler för begränsning av antalet djur i ett jordbruk, lagring och spridning av stallgödsel samt krav för att åkermark ska anses höst- eller vinterbevuxen. I kungörelse med föreskrifter SNFS 1994:2 om skydd för miljö regleras när avloppsslam i jordbruket används.

Hantering av brandfarliga vätskor
Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2021:10 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor ställs särskilda krav inom vattenskyddsområden.

Ny lagstiftning
Bestämmelser enligt nya lagar och förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom det aktuella skyddsområdet, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Den som upptäcker verksamheter eller händelser inom eller i anslutning till skyddsområdet som kan medföra risk för förorening bör omedelbart anmäla detta till:

Räddningstjänst
Räddningstjänsten Västra Blekinge, telefon 112
Tillsynsmyndighet
Länsstyrelsen Blekinge, telefon (växel) 010-224 00 00
Vattentäktens huvudman/ VA-drift
Karlshamn Energi Vatten AB, telefon (växel) 0454-818 00

På Länsstyrelsens vägnar

ULRICA MESSING

Annelie Johansson
(Enheten för Miljöprövning)

Bilaga 1

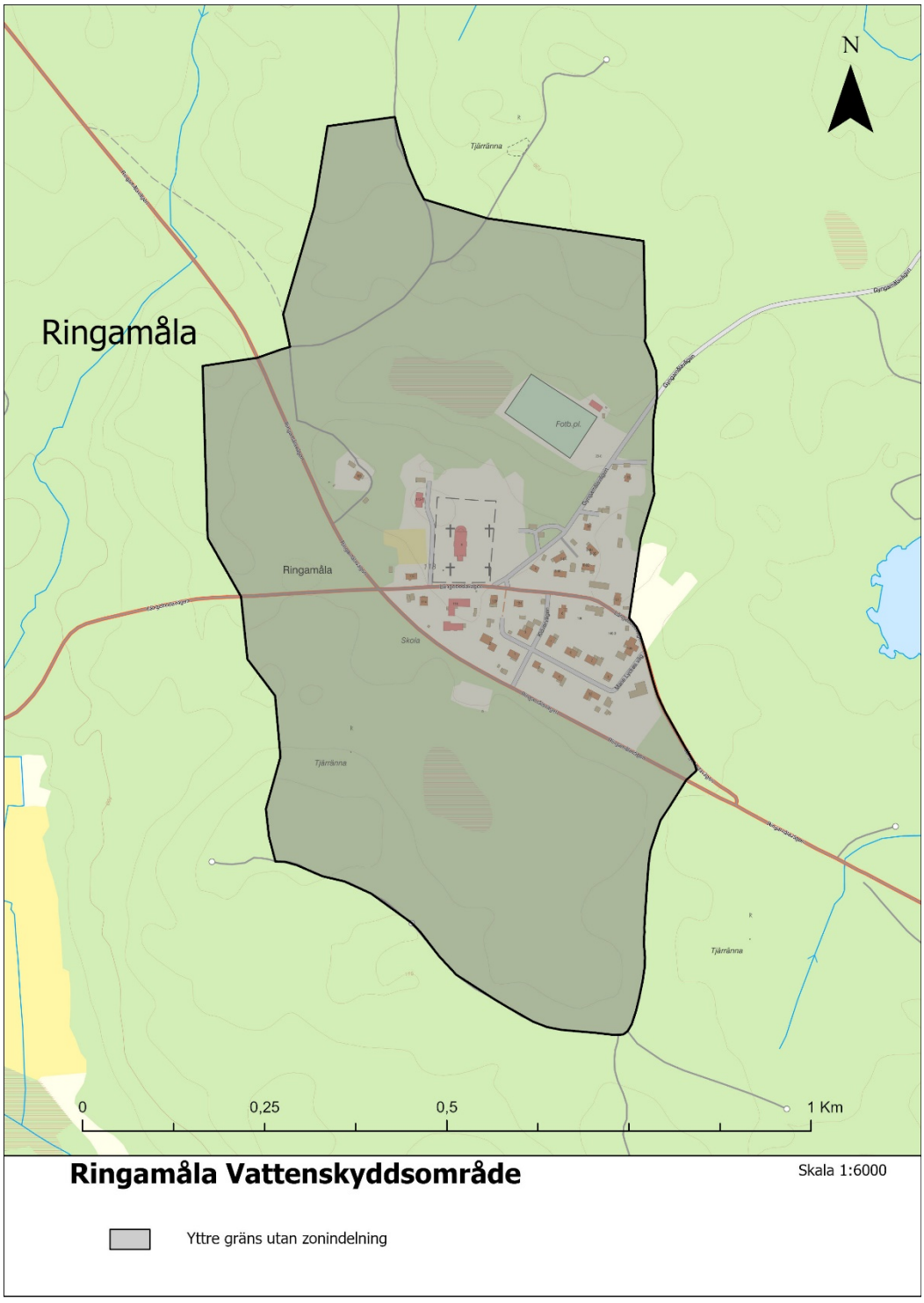
N
Ringamåla
Ringamåla
Fotb.pl.
Skola
Tjärränna
Tjärränna
Tjärränna
0
0,25
0,5
1 Km
Ringamåla Vattenskyddsområde
Skala 1:6000
Yttre gräns utan zonindelning